

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Ndob/28/2025
Identifikačné číslo spisu:	6123225628
Dátum vydania rozhodnutia:	18.09.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivana Nemčeková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6123225628.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Nemčekovej a členiek senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a JUDr. Lenky Praženkovej, v spore žalobcu Vodárenská spoločnosť Ružomberok, a. s., so sídlom Pri Váhu 6, 034 06 Ružomberok, IČO: 36 672 271, zastúpeného advokátskou kanceláriou CONSULTA s.r.o., so sídlom Šafárikovo námestie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 318 495, proti žalovanému Jaroslava Nociarová, SBH, s. r. o., so sídlom Bystrická cesta 60, 034 01 Ružomberok, IČO: 36 437 638, zastúpenému advokátskou kanceláriou JANČI & Partners s.r.o., so sídlom Belopotockého 720/2, 031 01 Liptovský Mikuláš, IČO: 47 258 748, o zaplatenie 401,74 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 38Cb/106/2023, o odvolaní žalobcu v konaní vedenom na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 6Co/55/2025, o nesúhlase Krajského súdu v Žiline s postúpením sporu Krajským súdom v Banskej Bystrici pod sp. zn. 41Cob/142/2024, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý na konanie o odvolaní j e Krajský súd v Žiline.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Žiline predložil súdny spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) z dôvodu jeho nesúhlasu s postúpením sporu Krajským súdom v Banskej Bystrici podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), majúce za to, že funkčne príslušným na konanie a rozhodnutie o odvolaní je v danom prípade Krajský súd v Banskej Bystrici.

2. Predkladajúci súd svoj nesúhlas s postúpením sporu odôvodnil tým, že rozhodnutia najvyššieho súdu, na ktoré odkazoval Krajský súd v Banskej Bystrici, nie sú v posudzovanom prípade aplikovateľné, nakoľko sa týkajú inej situácie, než aká je daná v tu posudzovanom prípade. Krajský súd v Žiline v tejto súvislosti uviedol, že vo veci sp. zn. 5Ndob/15/2024 „boli na strane žalovaného vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, zastúpení správcom, teda zjavne nie podnikateľ ako v spornej veci“. Vo veci sp. zn. 1Ndob/67/2023 bol síce žalovaný správca bytového domu, avšak bol voči nemu uplatnený nárok vzniknutý na podklade zmluvy, ktorú uzavreli vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, zastúpení správcom, „zatiaľ čo v spornej veci mal podľa opisu rozhodujúcich

skutočností v žalobe vstúpiť do zmluvného vzťahu so žalobcom priamo žalovaný (teda nie ako zákonný zástupca zastupujúci vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome ako zmluvnú stranu)“. Vo veci sp. zn. 5Ndob/43/2024 bol správcom uplatňovaný nárok v zmysle ust. § 9 ods. 8 písm. b) zákona č. 182/1993 Z. z., čo bol zjavne iný právny základ uplatneného nároku ako v spornej veci. Záverom Krajský súd v Žiline konštatoval, že sa aj naďalej pridrižiava záveru o charaktere sporu, ním vysloveného v uznesení sp. zn. 13Ncb/12/2023 zo dňa 13.12.2023.

3. Z vyššie uvedených dôvodov Krajský súd v Žiline predložil súdny spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako súdu spoločne nadriadenému obom súdom podľa § 43 ods. 2 CSP na rozhodnutie o príslušnosti.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd spoločne nadriadený Krajskému súdu v Banskej Bystrici a Krajskému súdu v Žiline na rozhodnutie o príslušnosti (§ 43 ods. 2 CSP), po preskúmaní okolností sporu o príslušnosť, dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Žiline s postúpením mu sporu Krajským súdom v Banskej Bystrici, nie je dôvodný.

5. Podľa ustanovenia § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

6. Podľa ustanovenia § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

7. Podľa ustanovenia § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

8. Podľa § 34 ods. 1 CSP, ak odsek 2 neustanovuje inak, o odvolaní proti rozhodnutiu okresného súdu rozhoduje krajský súd, v ktorého obvode má sídlo okresný súd, ktorý rozhodoval v prvej inštancii

9. Podľa § 34 ods. 2 písm. a) CSP, na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému v konaní podľa a. § 22 písm. f) a h) a § 23 písm. f) a h) je príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici, b. § 22 písm. d) a g) a § 23 písm. d) a g) je príslušný Krajský súd v Bratislave, c. § 22 písm. e) a § 23 písm. e) je príslušný Krajský súd v Košiciach.

10. Podľa § 22 CSP (Príslušnosť v obchodnoprávných sporoch), na konanie v obchodnoprávných sporoch sú príslušné

- a. Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave,
- b. Mestský súd Košice pre obvod Krajského súdu v Košiciach,
- c. Okresný súd Banská Bystrica pre obvod Krajského súdu v Banskej Bystrici,
- d. Okresný súd Nitra pre obvod Krajského súdu v Nitre,
- e. Okresný súd Prešov pre obvod Krajského súdu v Prešove,
- f. Okresný súd Trenčín pre obvod Krajského súdu v Trenčíne,
- g. Okresný súd Trnava pre obvod Krajského súdu v Trnave,
- h. Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline.

11. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej tiež „ObZ“), podnikateľom podľa tohto zákona je: a) osoba zapísaná v obchodnom registri, b) osoba, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia, c) osoba, ktorá podniká na základe iného než živnostenského oprávnenia podľa osobitných predpisov, d) fyzická osoba, ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu a je zapísaná do evidencie podľa osobitného predpisu.

12. Podľa § 261 ods. 1 ObZ, táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 261 ods. 8 ObZ, pri použití tejto časti zákona podľa odsekov 1 a 2 je rozhodujúca povaha účastníkov pri vzniku záväzkového vzťahu.

14. Podľa § 262 ods. 1 ObZ, strany si môžu dohodnúť, že ich záväzkový vzťah, ktorý nespadá pod vzťahy uvedené v § 261, sa spravuje týmto zákonom.

15. Podľa § 52 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej tiež „OZ“), ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

16. Podľa § 6 ods. 1 veta prvá a druhá zákona č. 182/1993 Zb. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej len „ZoVB“), správu domu vykonáva spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome (ďalej len "spoločenstvo") alebo iná právnická osoba alebo fyzická osoba, s ktorou vlastníci bytov a nebytových priestorov uzatvoria zmluvu o výkone správy (ďalej len "správca"). Vlastníci bytov a nebytových priestorov v dome sú povinní zabezpečiť správu domu spoločenstvom alebo správcom.

17. Podľa § 8 ods. 1 ZoVB, správcom môže byť právnická osoba alebo fyzická osoba podnikateľ, ktorá má v predmete podnikania alebo v predmete činnosti správu a údržbu bytového fondu; správca, ktorý spravuje bytové domy, musí spĺňať aj podmienky podľa osobitného predpisu. 12ca) Činnosť správcu môže byť vykonávaná len podľa tohto zákona.

18. Podľa § 9 ods. 7 ZoVB, spoločenstvo a správca sú povinní vykonávať správu domu samostatne v mene a na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Spoločenstvo a správca vo vlastnom mene zastupujú a konajú na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome pred súdom a iným orgánom verejnej moci; toto zastupovanie trvá, ak sa v konaní pred súdom alebo iným orgánom verejnej moci nepreukáže rozpor záujmov spoločenstva alebo správcu so záujmom zastupovaných vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome.

19. V predmetnom spore sa žalobca (podnikateľský subjekt) domáha voči žalovanému (podnikateľský subjekt) ako správcovi bytového domu uhradenia faktúr za dodávku pitnej vody, odvádzanie komunálnej a zrážkovej vody k nehnuteľnostiam, ktorých správu žalovaný vykonáva v zmysle § 6 ods. 1 v spojení s § 9 ods. 7 ZoVB. Krajský súd predkladajúci spis považuje za určujúce kritérium pre stanovenie funkčnej príslušnosti odvolacieho súdu na konanie o odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie to, že ide o spor medzi stranami, ktoré samotné majú charakter podnikateľských subjektov a s tým, že má byť medzi nimi záväzkový vzťah, týkajúci sa ich podnikateľskej činnosti. Z tohto dôvodu má ísť o obchodnoprávny spor a o odvolaní by mal rozhodnúť odvolací súd podľa § 34 ods. 2 písm. a) CSP. Na rozdiel od tohto nazerania je podľa najvyššieho súdu relevantné to, že podľa vymedzenia v žalobe, ako aj priebehu sporu, nie je možné jednoznačne vylúčiť, že v danom spore žalovaný vo vzťahu k žalobcovi vystupuje ako zákonný zástupca vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Predmetné platby (vodné, stočné za reálne spotrebovanú vodu a odvedenie odpadových vôd a zrážkovej vody, vôd z povrchového odtoku verejnou kanalizáciou) žalobca fakturoval žalovanému „ako správcovi bytového domu“, pričom fakturáciu vykonal „spoločne pre nehnuteľnosť so súp. č. XXXX a XXXX“. Taktiež z prvoinštančného rozsudku vyplýva, že okresný súd sa vysporiadaval, ako s doteraz spornou okolnosťou, s tým, či žalovaný ako správca bytového domu súp. č. XXXX je v spore so žalobcom pasívne legitimovaný aj v rozsahu nehnuteľnosti súp. č. XXXX, pričom žalobca argumentuje tým, že obe súpisné čísla sa týkajú jediného stavebne funkčného celku („panelák“). Vzhľadom na uvedené tak podľa najvyššieho súdu doteraz nie je

definitívne ustálené, že by sa žalobcom uplatňovaný nárok vzťahoval výhradne na záväzkový vzťah strán ako podnikateľov pri ich podnikateľskej činnosti (§ 261 ods. 1 ObZ), pričom nie je možné vylúčiť ani súvislosť so spotrebiteľským charakterom požadovanej odplaty žalobcu vzľadom na (sporný) rozsah správy týkajúcej sa (aj) vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Krajský súd v Žiline tiež v inej veci medzi totožnými, opačne stojacimi stranami (rozsudok z 24.06.2021, sp. zn. 14Cob/1/2021) poukázal na tvrdenie žalobcu (tu žalovaného), že (ako) správca bytového domu so súp. č. XXXX v konečnom dôsledku náklady na odvádzanie zrážkovej vody pre súp. č. XXXX rozpočítaval a prenášal na skutočných producentov zrážkovej vody - vlastníkov nebytových priestorov so súp. č. XXXX.

20. Podľa § 52 ods. 4 OZ je spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, z nej vyplývajúcim záväzkom alebo pri obchodnej praktike nekoná v rámci svojej podnikateľskej činnosti alebo povolania. V zmysle poslednej vety citovaného § 52 ods. 2 OZ, sa na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

21. Pre stanovenie súdnej príslušnosti je vždy významný obsah žaloby, ktorý formuluje žalobca, teda i to akej súdnej ochrany sa dovoľáva (sp. zn. 6Ndc/15/2019).

22. Žalovaného, ako zákonného zástupcu vlastníkov bytov a nebytových priestorov, je potrebné podľa stavu v tu posudzovanom prípade primárne považovať za subjekt so statusom subjektu s osobitným právnym postavením vyplývajúcim zo zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. Jeho postavenie v spore vyplýva predovšetkým zo zastupovania vlastníkov bytov ex lege, nakoľko právnická osoba, s ktorou vlastníci bytov a nebytových priestorov uzatvoria zmluvu o výkone správy (správca bytového domu), vykonáva v zmysle § 9 ods. 7 ZoVB správu bytového domu v mene a na účet vlastníkov bytov. Žalobca žaloval žalovaného ako správcu bytového domu a (aj) z tohto dôvodu je potrebné žalovaného v predmetnom spore považovať za konajúceho v mene a na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov bytového domu, ktorí sa vyznačujú statusom spotrebiteľa. V danej veci sa nejedná o obchodnoprávny spor, keďže nie je naplnený predpoklad povahy subjektov podľa ust. § 261 ods. 1 ObZ na strane žalovaného, nakoľko správca bytového domu v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov nevystupuje ako podnikateľský subjekt (sám za seba), ale ako zákonný zástupca vlastníkov bytov a nebytových priestorov, voči ktorým sa žalobca domáha zaplata platieb za služby spojené s bývaním, príp. užívaním nebytových priestorov v bytovom dome (obytný dom súp. č. XXXX, predstava podstavaných obchodných jednotiek súp. č. XXXX). To, či po vykonanom dokazovaní budú v konečnom dôsledku potvrdené alebo vyvrátené tvrdenia žalobcu, že správa/správcovstvo žalovaného podľa ZoVB zahŕňa aj objekt súp. č. XXXX, nie je pre určenie príslušnosti súdu (§ 36 ods. 1, 2 CSP) podstatné. Relevantné je vymedzenie sporu žalobcom, z čoho v procesnej rovine vyplýva posudzovanie sporu tým súdom, ktorého príslušnosť (vrátane funkčnej) je daná týmto vymedzením - predmetom sporu, nie jeho výsledkom.

23. Ak v posudzovanom prípade nie je možné jednoznačne konštatovať, že spor medzi žalobcom a žalovaným má (výlučne) obchodnoprávny charakter, potom nie je možné určiť ani funkčnú príslušnosť Krajského súdu v Banskej Bystrici podľa § 34 ods. 2 písm. a) CSP.

24. Najvyšší súd dodáva, že na vyššie uvedené závery a jeho rozhodnutie ako spoločne nadriadeného súdu o funkčnej príslušnosti odvolacieho súdu v danom spore, nemá vplyv skoršie rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13Ncb/12/2023 zo dňa 13.12.2023, ktorým rozhodol spor o príslušnosť medzi súdmi prvej inštancie patriacimi do jeho obvodu, pričom jeho závermi boli viazané len tieto dotknuté súdy (§ 43 ods. 2 CSP).

25. Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Žiline s postúpením sporu Krajským súdom v Banskej Bystrici nie je dôvodný, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

26. Rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.